

Dr hab. Anna Wojciechowska, prof. UZ
Instytut Filologii Polskiej
Uniwersytet Zielonogórski

Recenzja

**osiągnięć Pani dr Beaty Żywickiej ubiegającej się o nadanie stopnia doktora
habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo**
(wykonana na zlecenie Prorektora ds. Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu
Rzeszowskiego, z powołania Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów)

1. Najważniejsze fakty z życiorysu zawodowego Kandydatki

Pani dr Beata Żywicka w 1997 roku ukończyła filologię polską na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W 2004 roku na mocy uchwały Rady Wydziału Humanistycznego UMCS uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa. Zarówno pracę magisterską (*„Tolerancja” i słowa bliskoznaczne w polszczyźnie XIX i XX-wiecznej*), jak i doktorską (*Zmiany w językowym obrazie wybranych nazw wartości we współczesnej polszczyźnie*) napisała pod kierunkiem prof. Jerzego Bartmińskiego. Recenzentami w przewodzie doktorskim byli: prof. Halina Pelcowa i prof. Kazimierz Ożóg.

Od początku swojej drogi zawodowej (tj. od 2005 roku) dr Beata Żywicka jest związana z Państwową Wyższą Szkołą Wschodnioeuropejską w Przemyślu. Pracuje w Instytucie Humanistycznym na stanowisku starszego wykładowcy.

Dorobek publikacyjny Kandydatki obejmuje łącznie – wraz z tekstem, który się ukazał po złożeniu wniosku – 39 zróżnicowanych pod względem gatunkowym opracowań: 1 monografię, 19 artykułów (w tym 1 współautorski), 14 artykułów słownikowych (raportów z badań empirycznych), 3 współredakcje prac zbiorowych, 1 recenzję oraz 1 sprawozdanie (współautorskie). Zdecydowana większość prac powstała w okresie podoktorskim.

2. Ocena osiągnięcia naukowego, o którym mowa w art. 16. ust. 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.) (znowelizowanej w 2011 roku) oraz pozostałego opublikowanego dorobku naukowego, a także na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165)

Jako osiągnięcie naukowe uzasadniające wszczęcie postępowania habilitacyjnego Pani dr Beata Żywicka wskazała cykl 11 publikacji zat. *Semantyka nazw wartości kolektywnych w świetle badań ankietowych (wybrane zagadnienia)*.

Wstępny ogląd zbioru pozwala zauważyć, że teksty ukazywały się w latach 2006-2017, z niejednakową częstością (w szczególności: 2006 – 3; 2011 – 1; 2014 – 1; 2015 – 2; 2016 – 3; 2017 – 1), jak również to, że zostały opublikowane w różnych ośrodkach akademickich w Polsce (w Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie i Rzeszowie), przede wszystkim w tomach zbiorowych (8), ale także w czasopiśmie naukowych znajdujących się na liście MNiSW: „Socjolingwistyka” (1), „Słowo. Studia Językoznawcze” (2). Część artykułów włączonych do zbioru (5) stanowi pokłosie konferencji, co oznacza, że wcześniej były one wygłoszone w formie referatu i poddane dyskusji.

Temat został sformułowany stosownie do postawionego celu i zawartości treściowej poszczególnych opracowań. W autoreferacie Autorka pisze: „Głównym celem cyklu było zbadanie semantyki nazw wartości kolektywnych. Realizacji tego celu podporządkowałam cel operacyjny, mający charakter metodologiczny, to znaczy próbę weryfikacji tezy o zasadności wykorzystania ankiety kognitywnej jako strategicznego narzędzia analizy zmienności znaczeniowej, zarówno interesujących mnie wartości, jak i innych podobnych pojęć” (s. 3).

Przedmiot analizy stanowią cztery pojęcia aksjologiczne: *społeczeństwo, naród, lud, państwo* – nazwy, w których strukturze semantycznej występują cechy podkreślające wspólnotowość, spójność i jedność. Po wyjaśnieniu powiązań między wybranymi pojęciami Pani Doktor dodaje: „Dobór właśnie tych wartości podyktowany był także – mniej lub bardziej – intensywnymi przeobrażeniami społecznymi, politycznymi i kulturalnymi, dokonującymi się w polskim życiu publicznym w czasie ostatnich 20 lat” (s. 4). Nie kwestionując uzasadnienia, na marginesie muszę nadmienić, że sformułowania typu „w czasie ostatnich 20 lat” używane w tekstach z roku 2017 (artykuł) czy 2019 (autoreferat) są niezrozumiałe, by nie rzec – niefortunne.

Podstawę materiałową badań – zgodnie z metodologią lubelskiej szkoły etnolingwistycznej – tworzą trzy rodzaje danych: systemowe (analiza leksykograficzna), tekstowe (wypowiedzi publicystyczne) i ankietowe (ASA 1990, 2000, 2010). Dane systemowe i ankietowe są bardzo dobrze udokumentowane, w informacjach na temat danych tekstowych brakuje dokładności (z autoreferatu można się dowiedzieć, że dane te pochodzą „zarówno z bieżącej ekscerpcji materiałów prasowych [...], jak i ze zbiorów internetowych wyszukiwarek czasopism” – s. 4, nie ma jednak określonych ram czasowych, co dla takich badań ma pierwszorzędne znaczenie). Obecność konkretnego typu danych w poszczególnych tekstach cyklu jest niejednakowa (do tego zagadnienia jeszcze powrócę).

Wspomniana metodologia znajduje również odzwierciedlenie w założeniach teoretycznych opracowań dr Beaty Żywickiej. Autorka nawiązuje do badań nad wartościami (w perspektywie filozoficznej i językoznawczej), podkreśla przynależność do nurtu badań nad językiem wartości, które w Polsce zapoczątkowała Jadwiga Puzynina, powołuje się na koncepcję językowego obrazu świata (deklaruje, że korzysta z prac Jerzego Bartmińskiego, Anny Pajdzińskiej, Ryszarda Tokarskiego, Wojciecha Chlebdy), a wpisując swoje dociekania w nurt JOS, używa terminu *językowy obraz wartości*. Stosuje wyłącznie narzędzia interpretacyjne wypracowane w ramach koncepcji badawczej Jerzego Bartmińskiego – głównie założenia definicji kognitywnej, w mniejszym stopniu także pojęcia aspektu, punktu widzenia, profilu i profilowania.

Cykl otwiera artykuł współautorski, napisany wspólnie z Małgorzatą Brzozowską. W pierwszej części tekstu są omówione dokonania polskich językoznawców wyzyskujących ankietę w badaniach nad semantyką nazw wartości – Walerego Pisarka, Michaela Fleischera, Małgorzaty Karwatowskiej (ustalenia tych badaczy Kandydatka w autoreferacie określa jako „bazę metodologiczną” swoich badań, s. 11), w drugiej – przebieg i stan prac badawczych nad polskim słownictwem aksjologicznym w ramach projektu ASA.

Pozostałe opracowania koncentrują się wokół badanych pojęć, a dokładnie: 4 dotyczą *społeczeństwa*, 3 – *narodu*, 2 – *państwa*, 1 – *ludu* (2, wliczając artykuł opublikowany po złożeniu wniosku). Wierne trzymanie się metodologii badań wypracowanej w zespole Jerzego Bartmińskiego sprawia, że teksty realizują sprawdzone schematy, mają podobnie sformułowane cele i podobnie określone podstawy teoretyczne. Nie ma w nich choćby drobnych akcentów polemicznych, nie ma propozycji własnych rozwiązań. Opracowania zawierają przede wszystkim skrupulatną charakterystykę danych ankietowych, w tym analizę porównawczą (w zależności od etapu prac związanych z ASA – uwzględniającą dwie bądź trzy serie ankiet). Prezentują również wyniki analiz słownikowych (przeprowadzanych według wzoru: etymologia, synonimy, antonimy, derywaty, kolokacje, frazeologizmy) oraz konkretnych wypowiedzi

publicystycznych (głównie prasowych). W zbiorze niewątpliwie wyróżniają się artykuły o charakterze syntetyzującym, teksty nr 3 (*społeczeństwo*) i nr 4 (*naród*), w których Autorka przypomina wyniki wszystkich wcześniej przeprowadzonych analiz i uzupełnia je o nowe dane tekstowe. W wymienionych opracowaniach obraz zmian zachodzących w semantyce badanych nazw wartości jest zdecydowanie najpełniejszy. W nich też można obserwować dojrzałość warsztatu naukowego Kandydatki.

Czy oceniane przedsięwzięcie badawcze spełnia wymagania ustawowe? Jak czytamy w komentarzu do ustawy: „O jednotematycznym cyklu publikacji (ust.2 pkt 1) powinno się mówić wówczas, gdy publikacje zostały przygotowane na z góry określony temat i ukazują się w sposób, który można uznać za cykliczny”¹.

I jednotematyczność (powiązane semantycznie nazwy wartości kolektywnych), i cykliczność (znane polskie realia wydawnicze) da się obronić. Trudno jednak znaleźć argumenty przemawiające za tym, że zbiór artykułów od początku był pomyślany jako cykl. Można przypuszczać, że po badaniach nad różnymi nazwami wartości, prowadzonych w ramach projektu i według jednakowego klucza metodologicznego, zrodził się pomysł wyodrębnienia grupy tekstów, a następnie zbiór był uzupełniany o kolejne szkice.

Układ opracowań wyraźnie pomija chronologię. W autoreferacie dr Beata Żywicka pisze, że po przeprowadzeniu analiz jakościowych *społeczeństwa, narodu i ludu* doszła do wniosku, iż dane systemowe i tekstowe są niewystarczające, aby opisać zmienność semantyczną nazw, w związku z czym postanowiła „poszerzyć badany materiał o dane empiryczne, łatwo poddające się interpretacji statystycznej. To znaczy o materiał pozyskany drogą ankietowania” (s. 18). I dodaje: „W przekonaniu o słuszności poszerzenia badań o analizę ilościową utwierdziły mnie wskazówki Davida Silvermana. (...) Jego zdaniem badania jakościowe zmierzają do pokazania podmiotowej wizji świata, i opierają się na wyprowadzaniu hipotez z posiadanych danych, a nie na ich weryfikacji. Dlatego zaproponował połączenie badań ilościowych i jakościowych, a właściwie poprzedzenie analiz ilościowych badaniami jakościowymi” (s. 18). Połączenie dwóch typów analiz wydaje się jak najbardziej zasadne. Czy jednak da się dowieść, że w przedstawionym cyklu badania ilościowe były poprzedzane analizą jakościową? Czas publikacji tekstów ujawnia następujące kroki postępowania badawczego.

Społeczeństwo (2, 3, 6, 7)

Jako pierwsze powstało opracowanie nr 6 (2006) przedstawiające raport z badań ASA 1990 i 2000, a następnie artykuł nr 7 (2011), który zestawia te dane z nowymi – ASA 2010. Po pięciu

¹ H. Izdebski, J.M. Zieliński, *Ustawa o stopniach naukowych i tytule naukowym. Komentarz*, Warszawa 2013, s. 69.

latach (2016) zostały opublikowane dwa kolejne artykuły. Tekst nr 2 ukazuje dane systemowe (kontynuacja analiz słownikowych rozpoczętych w tekście nr 7) i wprowadza dane tekstowe. W opracowaniu nr 3 Autorka powtarza wszystkie wcześniej poczynione obserwacje (dane systemowe, ankietowe i tekstowe) oraz uzupełnia je o uwagi na temat rozumienia leksemu *społeczeństwo* w różnych dyskursach.

Naród (4, 8, 9)

Sytuacja wygląda podobnie. Punkt wyjścia stanowi tekst nr 8 (2006), czyli raport z badań przeprowadzonych w ramach ASA 1990 i 2000. Po dziewięciu latach (2015) ukazały się dwa artykuły: opracowanie nr 9 (zestawienie wcześniejszych wyników z danymi z badań ASA 2010) oraz nr 4, w którym Autorka łączy opis danych ankietowych, systemowych i tekstowych.

Lud (5)

Artykuł nr 5 (2016) przedstawia wyłącznie analizę danych systemowych i tekstowych².

Państwo (10, 11)

Najpierw był tekst nr 10 (2006), czyli raport z badań ASA 1990 i 2000, a po latach – w artykule nr 11 (2017) analizy zostały poszerzone o dane ankietowe ASA 2010.

Na tej podstawie można wnioskować, że w badaniach dr Beaty Żywickiej nad nazwami wartości kolektywnych na początku dominowała analiza danych ankietowych, która przebiegała w sposób w miarę planowy (po kolejnych badaniach – kolejne charakterystyki). Ilustrują to trzy pary tekstów: nr 6 i 7 (*społeczeństwo*, 2006 i 2011), nr 8 i 9 (*naród*, 2006 i 2015), nr 10 i 11 (*państwo*, 2006 i 2017). Opracowania uwzględniające dane słownikowe i tekstowe powstawały głównie w latach 2015 i 2016. Dlatego nie do końca przekonuje zaproponowany układ cyklu.

Po lekturze wszystkich opracowań uzasadnione wydają się natomiast konstatacje Autorki, że ankieta kognitywna jest ważnym sposobem pozyskiwania materiału badawczego, wnosi cenne informacje na temat nazw wartości (m.in. pomaga zweryfikować i uzupełnić dane słownikowe) i pozwala ukazać ewolucję rozumienia tych nazw w wybranym środowisku. Badania Pani Doktor dobrze obrazują stwierdzenie Jerzego Bartmińskiego, że słowa nie żyją w izolacji – w przypadku każdej z badanych nazw ujawniają się powiązania semantyczne z przynajmniej kilkoma innymi (m.in. opisanymi w cyklu). Nie ulega więc wątpliwości, że warto sięgać po materiał ankietowy, zwłaszcza pozyskiwany cyklicznie, który umożliwi porównywanie danych i wychwytywanie zmian. Jednoznaczne stwierdzenie Badaczki, że „dla analiz komparatywnych przeprowadzanych systematycznie, większą wartość mają dane ankietowe oraz zastosowanie metod ilościowych niż systemowe i tekstowe” (autoreferat, s. 23) wymagałoby gruntowniejszych analiz.

² Trzeba dodać, że w opublikowanym w 2006 roku raporcie z badań ASA 1990 i ASA 2000 hasło *lud* zostało opisane przez Jerzego Bartmińskiego.

W tym miejscu nasuwa się refleksja, że byłoby lepiej, gdyby Badaczka przeprowadziła kolejne, zaplanowane na ten rok ankiety, a następnie opisała wybrane nazwy wartości w perspektywie porównawczej (ASA 1990, 2000, 2010, 2020) – w formie monografii. Podjęcie trudu opracowania monograficznego ma tę przewagę nad tworzeniem pojedynczych (nawet powiązanych tematycznie i metodologicznie) tekstów, że pomaga całościowo ukazać złożoną problematykę i prowadzi do syntezy. Pozwala się też ustrzec przed powtórzeniami, zarówno treściowymi, jak i materiałowymi (kliszowane fragmenty występują niestety często w poszczególnych tekstach cyklu).

Czy można stwierdzić, że dzięki zbiorowi artykułów pt. *Semantyka nazw wartości kolektywnych w świetle badań ankietowych (wybrane zagadnienia)* spełnia ustawowy wymóg wniesienia „znacznego wkładu w rozwój dyscypliny”? Mimo wątpliwości i sformułowanych wyżej zastrzeżeń ostatecznie uznaję, że tak. **Publikacje składające się na cykl są spójne pod względem tematycznym i metodologicznym, mają wartość poznawczą, ale przede wszystkim stanowią integralną część istotnych dla polskiego językoznawstwa, szeroko zakrojonych, systematycznie prowadzonych badań zespołowych nad językiem wartości.**

3. Ocena istotnej aktywności badawczej, współpracy międzynarodowej, dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego Kandydatki zgodnie z kryteriami wymienionymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196, poz. 1165)

Zarówno przedstawione do oceny, ułożone w cykl artykuły, jak i niemal wszystkie pozostałe publikacje dr Beaty Żywickiej wiążą się ściśle z badaniami prowadzonymi pod kierunkiem prof. Jerzego Bartmińskiego i dotyczą przemian w rozumieniu nazw wartości w polszczyźnie po roku 1989. Praca w zespole badawczym zasadniczo wpłynęła na zainteresowania Pani Doktor i ukształtowała Jej świadomość metodologiczną.

Przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora Kandydatka opublikowała dwa teksty. W pierwszym z nich, opierając się na danych ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży lubelskiej, przygląda się pojęciu tolerancji (Kielce 1999), w drugim przedstawia wycinek prac związanych z doktoratem – zmiany w obrazie wsi we współczesnej polszczyźnie (Lublin 2003). Tuż po doktoracie ukazał się artykuł poświęcony pojęciom tolerancji i nietolerancji, tym razem wykorzystujący materiał pozyskany z wypowiedzi publicystycznych („Język a Kultura” 2005).

Już jako doktorantka Beata Żywicka zainteresowała się badaniami ASA (ankieta słownika aksjologicznego) przeprowadzanymi co dziesięć lat wśród studentów lubelskich uczelni

państwowych. Dotychczas zajmowała się zarówno opisem ankiet (1990, 2000, 2010), jak i ich przeprowadzaniem (2000, 2010). Deklaruje też kontynuację tych prac (2020).

Jest autorką 14 haseł opracowanych w ramach programu badawczego *Zmiany rozumienia nazw wartości w latach 1990-2000*, opublikowanych w monografii pod red. J. Bartmińskiego *Język – Wartości – Polityka. Zmiany rozumienia nazw wartości w okresie transformacji ustrojowej w Polsce. Raport z badań empirycznych* (Lublin 2006). Ogląd haseł pozwala je ułożyć w trzy grupy: a) nazwy związane z przestrzenią – opisane w rozprawie doktorskiej (*dom, wieś, miasto, region, kraj*); b) nazwy wspólnot i instytucji – włączone do ocenianego wyżej cyklu publikacji (*społeczeństwo, naród, państwo*); c) nazwy miejsc charakterystycznych, regionów związanych z historią Polski (*Podhale, Śląsk, Mazowsze, Pomorze, Kresy, Wielkopolska*).

Pokłosiem doktoratu Kandydatki jest monografia *Miejsca i wartości. Zmiany w językowym obrazie przestrzeni we współczesnej polszczyźnie* (Lublin 2007). W tym samym roku ukazał się przedruk pierwszego rozdziału monografii – *Co wiemy o wartościach? Inspiracje aksjologiczne we współczesnej myśli humanistycznej* („Rocznik Przemyski. Literatura i Język” 2007).

Do problematyki podejmowanej w rozprawie nawiązują późniejsze artykuły. Jeden z nich dotyczy językowej konceptualizacji przestrzeni (Rzeszów 2006). Dwa pozostałe przedstawiają obraz *regionu* („Etnolingwistyka. Problemy Języka i Kultury” 2005) i *miasta* (Zielona Góra 2018), a przygotowane zostały według tej samej koncepcji: opisane w doktoracie ustalenia są zestawione z danymi ankietowymi z 2010 roku. Podobny sposób opisu – porównanie danych pozyskanych na podstawie ankiet ASA 1990, 2000, 2010 – przyjmuje Autorka w artykule analizującym *sprawiedliwość* w świadomości językowej współczesnej młodzieży (Lublin 2018).

Osobnym na tym tle opracowaniem jest opis zachowań językowych młodzieży (Kamieniec Podolski 2010). Do zajęcia się taką problematyką zainspirowały Panią Doktor prowadzone przez Nią wykłady i warsztaty, a analiza – oparta na materiale z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów klas gimnazjalnych – potwierdza ustalenia badaczy zajmujących się językiem młodych Polaków (m.in. Małgorzaty Świącickiej i Kazimierza Ożoga).

Tekstem odmiennym pod względem genologicznym i – trzeba podkreślić – pożądanym w dorobku osoby zmierzającej do naukowej samodzielności, jest z kolei recenzja pierwszego rocznika pisma naukowego „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej”, adresowanego do wszystkich badaczy, w tym także językoznawców, interesujących się metodą *oral history* („Etnolingwistyka. Problemy Języka i Kultury” 2012).

W latach 2012-2015 dr Beata Żywicka dołączyła do międzynarodowego zespołu badawczego, który pod kierunkiem prof. Jerzego Bartmińskiego, w ramach konwersatorium naukowego EUROJOS, realizował grant *Metody analizy językowego obrazu świata w kontekście*

badania porównawczych. Praca zaowocowała współredagowaniem 1. tomu *Leksykonu aksjologicznego Słowian i ich sąsiadów* (Lublin 2015) oraz raportu z badań empirycznych *Nazwy wartości w językach europejskich. Raport z badań empirycznych* (Przemyśl 2017). Trzecia współredakcja Pani Doktor, zat. *Wartości w językowo-kulturowym obrazie świata Słowian i ich sąsiadów*, t. 4, *Leksykon – słownik – encyklopedia w programie badań porównawczych* (Lublin 2018), to pokłosie międzynarodowej konferencji naukowej EUROJOS XII.

Jak można zauważyć, dorobek publikacyjny Kandydatki jest związany z rytmem pracy przy kolejnych zespołowych przedsięwzięciach badawczych. Dokumentuje również dążność do rozwijania naukowego warsztatu oraz wzmożenie twórczości naukowej w latach poprzedzających złożenie wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego.

W pozostałych osiągnięciach mieści się aktywność konferencyjna, organizacyjna, dydaktyczna i popularyzatorska.

Po uzyskaniu stopnia doktora dr Beata Żywicka uczestniczyła czynnie, tj. z referatem, w 17 konferencjach (w tym międzynarodowych i ogólnopolskich), zorganizowanych m.in. przez ośrodki naukowe w Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Rzeszowie, Warszawie, Zielonej Górze.

Przynależność do międzynarodowego zespołu badawczego wiąże się nie tylko ze współpracą naukową, ale i z aktywnością organizacyjną. Pani Doktor pełni funkcję głównego sekretarza w drugim cyklu spotkań w ramach EUROJOS, współorganizowała XII Międzynarodową Konferencję Naukową EUROJOS (Lublin 2016), a od 2019 roku wchodzi w skład Rady Naukowej Międzynarodowego Konwersatorium EUROJOS.

Ponadto od 2016 roku jest członkiem Komisji Etnolingwistycznej przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów.

W zakresie osiągnięć dydaktycznych Kandydatki należy docenić: tematyczne i formalne zróżnicowanie prowadzonych zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, warsztaty, seminaria dyplomowe), nauczanie na różnych kierunkach (filologia polska, lingwistyka stosowana, filologia angielska, historia), pełnienie funkcji promotora 72 prac licencjackich oraz recenzowanie 15 prac licencjackich, jak również prowadzenie zajęć z języka polskiego dla obcokrajowców w ramach Międzynarodowej Szkoły Letniej Kultury i Języka Polskiego organizowanej przez PWSW.

Do działalności związanej z dydaktyką zaliczają się prace na rzecz rodzimego instytutu, np. przewodniczenie komisji ds. jakości kształcenia, członkostwo w radzie programowej dla kierunku filologia polska, opracowywanie nowych programów studiów, pełnienie funkcji opiekuna roku czy opieka nad osobami studium według toku indywidualnego.

Dyktanda, konkursy, wykłady i warsztaty, które Pani Doktor przygotowuje w ramach corocznych wydarzeń w PWSW (Dzień Nauki, Dzień Otwarty) przyczyniają się do upowszechniania wiedzy o polszczyźnie wśród dzieci i młodzieży. Do działalności popularyzatorskiej zalicza się też przeprowadzenie: warsztatów językowych dla uczniów szkół średnich (2012), szkolenia z zakresu podstaw językoznawstwa, semantyki i pragmatyki dla pracowników firmy informatycznej (2013) oraz wykładu inauguracyjnego Kongres Polskiej Oświaty na Ukrainie, który odbył się w Przemyślu (2017).

Można na tej podstawie stwierdzić, że Kandydatka w wystarczającym stopniu spełnia kryteria oceny zawarte w ministerialnym rozporządzeniu. Jej zaangażowanie na opisanych płaszczyznach zapowiada samodzielniego pracownika nauki, który jest przygotowany do podejmowania różnorodnych zadań i współorganizowania życia środowiska.

4. Wniosek końcowy

Dokonania Pani dr Beaty Żywickiej w zakresie aktywności badawczej, współpracy międzynarodowej, dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego nie budzą zastrzeżeń.

Nieco trudniej jest wydać jednoznaczną opinię na temat cyklu publikacji, który został wskazany jako osiągnięcie naukowe uzasadniające wszczęcie postępowania habilitacyjnego. Udział w pracach zespołowych prowadzonych w obrębie szkoły badawczej ma swoje konsekwencje. Oceniane osiągnięcie naukowe rozpatrywane w izolacji nie spełnia kryterium oryginalności, nie poświadcza samodzielnego szukania obszarów i rozwiązań badawczych. Inaczej wszakże rzecz się przedstawia, gdy dokonania Kandydatki potraktujemy jako część składową badań lubelskich etnolingwistów nad językiem wartości – badań, które opierają się na wyrazistych założeniach, są od lat systematycznie prowadzone i zaowocowały serią cennych opracowań. Realizacja takich przedsięwzięć wymaga żmudnej (często mało atrakcyjnej) pracy wielu osób i ogromnej dyscypliny metodologicznej.

Doceniając wkład jednostki w dzieło zbiorowe, mając na względzie całą działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną, organizacyjną i popularyzatorską Kandydatki po doktoracie, **wyrażam pozytywną opinię w sprawie nadania Pani dr Beacie Żywickiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.**

Anna Wojciechowska

Zielona Góra, 31 maja 2020 r.